

У Београду
04.05.2020.

Републичком заводу за заштиту споменика културе
Радослава Грујића 11
11111 Београд

Заводу за заштиту споменика културе Зрењанин
Трг др Зорана Ћинђића 1
23000 Зрењанин

УПИТ ПОВОДОМ РУШЕЊА МЛИНА СА УПРАВНОМ ЗГРАДОМ У НОВОМ БЕЧЕЈУ КОЈИ ЈЕ БИО
ПОД ПРЕТХОДНОМ ЗАШТИТОМ

Поштовани,

У прилици смо да Вам се обратимо поводом рушења објекта који је био под претходном заштитом, Парног млина са управном зградом у Улици Милошев пут 29 у Новом Бечеју. Млин је представљао значајан пример индустријске архитектуре с почетка двадесетог века, први парни млин у тој области и као такав есецијалан за историјски развој Новог Бечеја, а нарочито насеља у којем се налазио – Врањева, које има дугу традицију бављења пољопривредом.

Осим својих архитектонских квалитета, млин је такође испуњавао и друге категорије на основу којих је могао да буде проглашен за споменик културе: историјски и културолошки. С тим у вези, замолили бисмо Вас за:

- информацију о процедури и поступцима које је Завод за заштиту споменика културе у Зрењанину, односно Републички завод за заштиту споменика културе предузео у овом случају;
- информацију да ли је уопште покренут процес валоризације и евентуалног проглашења млина за споменик културе, те из којих разлога није завршен, иако објекат поседује све елементе за то, што и доказује иницијални предлог да се стави под претходну заштиту;
- информацију због чега поступак за утврђивање Парног млина са управном зградом у Новом Бечеју за споменик културе никада није покренут.

Најзад, замолили бисмо и за додатна појашњења одређених нејасноћа у вези са овим случајем, пошто се као удружење бавимо документовањем и очувањем модерне архитектуре, а под коју категорију потпада и индустријска архитектура.

- Под којим условима је млин иницијално препознат као културно добро под претходном заштитом?
- До када је трајала претходна заштита, односно када је објекат изгубио статус претходне заштите?

У случају да је објекат био у лошем стању пре рушења, што слике са терена демантују, мишљења смо да то и даље не би смео да буде разлог непокретања поступка, напротив, тим пре је Завод требало да се посвети чувању очигледно угроженог здања од културног и архитектонског значаја. Молимо и за информацију о томе да ли је био очуван и ентеријер објекта са одговарајућом опремом и машинама у објекту, јер у случају да јесте, губитак за наше друштво је још већи, пошто су ретки примери индустријске архитектуре који имају уз себе и сведочење о индустријском процесу који се у њима одвијао.

С поштовањем,

др Тања Дамљановић Conley
председница Docomomo Serbia

Јелица Јовановић
секретарка Docomomo Serbia

др Владана Путник Прица
координаторка Docomomo Serbia